

หลักสูตร จักรวาล ฟุตบอล

บูรณาการการเรียนรู้
สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

จัดทำโดย

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) | สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
ศูนย์การเรียนรู้ปัญญาทัศน์ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ที่มาและความสำคัญ

ภายใต้เป้าหมาย Thailand zero dropout plus กสศ. และภาคีเครือข่ายค้นพบว่ากีฬา “ฟุตบอล” คือหนึ่งในสะพานแห่งความฝันและโอกาสที่เป็นพลังช่วยพาเด็กและเยาวชนซึ่งหลุดหรือเสี่ยงหลุดจากระบบการศึกษาเข้าสู่การเรียนรู้อีกครั้ง หลักสูตร “จักรวาลฟุตบอล” จึงได้รับการพัฒนาขึ้นในรูปแบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น โดยใช้ “ฟุตบอลเป็นฐาน” เชื่อมโยงความสนใจของผู้เรียนเข้ากับการพัฒนาความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่จำเป็น ควบคู่กับแนวทางการพัฒนาฟุตบอลของสมาคมกีฬาฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อให้เด็กทุกคนได้ค้นพบศักยภาพ ได้รับการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอย่างสมดุล

การพัฒนาหลักสูตรนี้ มุ่งเน้นการสร้าง “ระบบนิเวศจักรวาลฟุตบอล” ที่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การผลิตนักกีฬาเพื่อความ เป็นเลิศทางด้านกีฬาฟุตบอลเท่านั้น แต่เป็นการสร้างเส้นทางและเปิดโอกาสทางวิชาชีพที่หลากหลายในอุตสาหกรรม กีฬาและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ระดับสากล โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติในพื้นที่ปฏิบัติการจริง ที่ออกแบบแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามลำดับช่วงวัย ตั้งแต่ระดับเริ่มต้นในช่วงมัธยมศึกษาตอนต้นไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เติบโตไปเป็นพลเมืองฟุตบอลที่มีความรับผิดชอบ มีวินัย เคารพตนเองและผู้อื่น และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ พร้อมก้าวสู่การประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

จักรวาลการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.), สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ ศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิบาล โดยมีภาคีเครือข่ายต้นสังกัดทางการศึกษา เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมสนับสนุนในการขับเคลื่อน โดยการผสานความร่วมมือในครั้งนี้มีกลไกและจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกัน

1. การบูรณาการองค์ความรู้และมาตรฐานสากล ผสานความเชี่ยวชาญของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ และแพลตฟอร์มระดับมาตรฐาน เช่น Platform FIFA Center และ FA Thailand Education Hub เข้ากับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านกลุ่มวิชาเรียน 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มวิชาความรู้พื้นฐาน-สื่อสาร กลุ่มเสริมความรู้วิชาเฉพาะ-สโมสร/สปอนเซอร์ และกลุ่มพัฒนาทักษะเฉพาะ-สนาม

2. การวิเคราะห์บริบทพื้นที่และอัตลักษณ์ผู้เรียน มุ่งเน้นการออกแบบโครงสร้างการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และสมรรถนะหลักของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความเสมอภาคและขยายโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึง

3. การยกระดับผู้คนในระบบนิเวศ ไม่เพียงพัฒนาผู้เรียน แต่ยังมุ่งเน้นกระบวนการอบรมครูโค้ชเพื่อให้มีความรู้และทักษะเฉพาะทางด้านฟุตบอล ควบคู่กับการอบรมครูผู้พัฒนาให้มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้บูรณาการและนิเทศการสอน เพื่อต่อยอดและขับเคลื่อนหลักสูตรนี้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในสนามและในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

เปิดแนวคิดของหลักสูตรและระบบนิเวศการเรียนรู้ใน "จักรวาลฟุตบอล"

หลักสูตรจักรวาลฟุตบอล มุ่งเน้นการพัฒนาเยาวชนอย่างรอบด้านโดยใช้ "ฟุตบอลเป็นฐาน" ผ่านการเชื่อมโยงองค์ประกอบหลัก 4 ส่วน เพื่อสร้างทักษะชีวิต สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และโอกาสเชิงวิชาชีพในอนาคต ดังนี้

01 สนาม (Man)

เรียนรู้ผ่านผู้คนและการปฏิบัติจริงในสนาม

สนามฟุตบอลคือห้องเรียนที่มีคนหลากหลายบทบาท ผู้เรียนจึงได้เรียนรู้ตั้งแต่การเป็นนักกีฬา ไปจนถึงบุคลากรที่ทำให้การแข่งขันหนึ่งนัดเกิดขึ้นได้

นักกีฬา พัฒนาอย่างรอบด้านใน 4 มิติ

ร่างกาย
วิทยาศาสตร์
การกีฬาและ
โภชนาการ

จิตใจ
จิตวิทยาและการ
ควบคุมอารมณ์

เทคนิค
ทักษะเฉพาะตัวและ
การเล่นเป็นทีม

ความเข้าใจ
กติกา จรรยาบรรณ และ
ความรู้ทางการเงินเบื้องต้น

ผู้ฝึกสอน (Coach)

เรียนรู้ปรัชญาฟุตบอล การวางกลยุทธ์และแท็คติก ศาสตร์การสอน การวิเคราะห์ผู้เล่น รายบุคคล รวมถึงการคุ้มครองสิทธิเด็ก

ผู้ตัดสินและผู้ช่วยผู้ตัดสิน (Lineman)

เรียนรู้กฎกติกาและกฎล้ำหน้าอย่างแม่นยำ ควบคู่กับจริยธรรมและความเที่ยงตรง การดูแล สมรรถภาพร่างกาย และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีช่วยตัดสิน เช่น VAR และ Goal-Line Technology

ฝ่ายสนับสนุน

เรียนรู้บทบาทของผู้จัดการทีม นักพัฒนากีฬา ผู้จัดการแข่งขัน และผู้ปฐมพยาบาล ตั้งแต่ การบริหารโครงการ การประสานงาน การจัดอีเวนต์ ระบบความปลอดภัย การช่วยชีวิตฉุกเฉิน หลัก P.R.I.C.E. ไปจนถึงการควบคุมสารกระตุ้น

02 สปอนเซอร์ (Marketing)

เมื่อฟุตบอลสร้างได้ทั้ง “คุณค่า” และ “มูลค่า”

เรียนรู้โลกธุรกิจและการตลาดกีฬา เพื่อทำความเข้าใจว่า กิจกรรมกีฬา แฟนบอล สโมสร แปรนด์ และผู้สนับสนุน เชื่อมโยงกันอย่างไร

โครงสร้างธุรกิจกีฬา (Sports Business Ecosystem)

ทำความเข้าใจโมเดลธุรกิจของสโมสร ลีก อุตสาหกรรมชุดและอุปกรณ์กีฬา ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมฟุตบอล

กลยุทธ์การตลาด

ฝึกใช้เครื่องมือทางการตลาด วิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อน แบ่งกลุ่มเป้าหมาย และสร้างความผูกพันกับแฟนบอล

การหาสปอนเซอร์และการสร้างแบรนด์

ฝึกออกแบบข้อเสนอและแพ็คเกจสำหรับผู้สนับสนุน ทั้งในรูปแบบตัวเงินและสิ่งของ/บริการ พร้อมพัฒนาทักษะการนำเสนอ การขายเชิงโน้มน้าวใจ และการสร้างแบรนด์

03 สโมสร (Management)

เรียนรู้การบริหาร “ทีม” ให้เติบโตอย่างมืออาชีพและยั่งยืน

ฟุตบอลยุคใหม่ไม่ได้ขับเคลื่อนด้วยฝีเท้าเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยทั้งการบริหาร ข้อมูล เทคโนโลยี และความสัมพันธ์กับชุมชน

การบริหารจัดการระดับสากล

เรียนรู้การจัดวางโครงสร้างสโมสรและอะคาเดมี่ การจัดทำปฏิทินรายปี และการบริหารงบประมาณภายใต้กฎควบคุมทางการเงินระดับสากล

นวัตกรรมและข้อมูล (Data & Sport Science)

ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาการเล่น ตั้งแต่ระบบวิเคราะห์สถิติ AI ด้านยุทธวิธี ซอฟต์แวร์วิเคราะห์วิดีโอเพื่อแก้เกม ไปจนถึงอุปกรณ์สวมใส่เพื่อติดตามสมรรถภาพนักกีฬา

ฟุตบอลกับชุมชน

เรียนรู้การใช้กีฬาเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนา วิเคราะห์และเชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในท้องถิ่นมาร่วมสร้างกิจกรรม และพัฒนาทีมฟุตบอลชุมชนที่สะท้อนวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของพื้นที่

04 สื่อสาร (Media)

ฟุตบอลหนึ่งเกม มีเรื่องราวมากกว่าสกอร์บนกระดาน

พัฒนาทักษะการถ่ายทอดข้อมูล ภาพลักษณ์ และศิลปะการสื่อสารสาธารณะ อย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบ

การสร้างสรรคเนื้อหา (Content Creation)

ฝึกวางแผนและผลิตสื่อดิจิทัลหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพ วิดีโอ ไลฟ์สด และการเขียนสคริปต์ ผ่านทักษะ Storytelling และกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

เทคนิคและอุปกรณ์

เรียนรู้การออกแบบกราฟิก เช่น Photoshop หรือ Canva เทคโนโลยีระบบเสียงภาคสนาม การติดตั้งไมค์สำหรับโค้ชและนักเตะ รวมถึงการสร้างคอนเทนต์รูปแบบใหม่อย่าง “บอลติดไมค์”

จริยธรรมและการรู้เท่าทันสื่อ

ฝึกฝนศิลปะการพากย์ฟุตบอลแบบเรียลไทม์ การสร้างคอมมูนิตี้ การรู้เท่าทันสื่อ มารยาทออนไลน์ และการคัดกรองข้อมูลเพื่อรับมือกับข่าวปลอม

แผนพัฒนาผู้เรียนตามลำดับช่วงวัย ด้วยระบบ K-S-V

การพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรจักรวาลฟุตบอล
ไม่ได้มุ่งเพียงให้ “รู้มากขึ้น” หรือ
“เล่นเก่งขึ้น” แต่ต้องเติบโตไปพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน

K

Knowledge : ความรู้

S

Skills : ทักษะ

V

Value (attitude + attribute)
: คุณลักษณะและคุณค่า

พร้อมพัฒนาครูโค้ชและครูผู้พัฒนา เพื่อต่อยอดเด็กและเยาวชนไปสู่สมรรถนะ
เชิงวิชาชีพในอนาคต

ระดับ	K (Knowledge)	S (Skills)	V (Value)
ระดับเริ่มต้น ป.1-ป.3	ความรู้เบื้องต้น กติกา มารยาท และการเตรียมร่างกาย	ทักษะพื้นฐาน เช่น วิ่ง โหม่ง เตะ เลี้ยง สกัด ส่ง และ เรียนรู้โภชนาการตามวัย	เกิดความชื่นชอบในกีฬา ฟุตบอล
ระดับพัฒนา ป.4-ป.6	เพิ่มความรู้เกี่ยวกับ เทคนิค อุปกรณ์ และสนาม	การกำกับการบริหาร และการ ฝึกเคลื่อนไหวร่วมกับผู้อื่น ในฐานทีม	ชื่นชอบในกีฬาฟุตบอลและ มีระเบียบวินัย
ระดับชำนาญ ม.1-ม.3	วิเคราะห์เกมเบื้องต้น เรียนรู้การตัดสินใจ และรู้จัก ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง กับฟุตบอล	เพิ่มทักษะการยิง การรักษา ประตู การสื่อสาร การ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึง การจัดการอารมณ์และการ ทำงานเป็นทีม	รักในกีฬาฟุตบอล มีวินัย ให้ความเคารพตนเอง และผู้อื่นอยู่เสมอ
ระดับเชี่ยวชาญ ม.4-ม.6	กติกา มารยาท เทคนิค ขั้นสูง การวิเคราะห์เกมเชิงลึก การตัดสินใจฟุตบอล การบริหาร ทีม และการจัดการธุรกิจ จักรวาลฟุตบอลเบื้องต้น	ทักษะฟุตบอลครบวงจร โภชนาการและวิทยาศาสตร์ การกีฬาขั้นสูง การจัดการทีม บุคลิกภาพ และการถ่ายทอด องค์ความรู้ในฐานะผู้ฝึกสอน ฝึกหัด	รักในกีฬาฟุตบอล มี ระเบียบวินัย เคารพตนเอง และผู้อื่น และมีจรรยา บรรณวิชาชีพ

ฟุตบอลหนึ่งลูก เรียนรู้อะไรได้บ้าง?

การจัดกลุ่มวิชาเรียน 3 กลุ่มหลัก

กลุ่มที่ 1 : ความรู้พื้นฐาน – สื่อสาร

สร้างพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับฟุตบอลและการแข่งขัน ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้พื้นฐานไปใช้ทั้งในการเรียนรู้ การทำงาน และการสื่อสารในโลกฟุตบอล

กลุ่มที่ 2 : เสริมความรู้เฉพาะ – สโมสร/สปอนเซอร์

เรียนรู้ตั้งแต่การจัดการตนเอง ทั้งร่างกาย จิตใจ เทคนิค ความเข้าใจและการตัดสินใจ ไปจนถึง การบริหารองค์กรฟุตบอลทุกระดับ และการจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้สนับสนุนทรัพยากร

กลุ่มที่ 3 : พัฒนาทักษะเฉพาะ – สนาม

ลงมือพัฒนาทักษะผ่าน 3 บทบาทหลัก ได้แก่ ผู้เล่น พัฒนาทักษะฟุตบอลครบวงจร ผู้ตัดสิน ฝึกการตัดสินและการเป็นผู้ช่วยผู้ตัดสิน (Lineman) และผู้ถ่ายทอด เรียนรู้บทบาทผู้ฝึกสอนฝึกหัด

โครงสร้างการเรียนรู้ 3 ระดับ Learning Model: Play-based Learning

การเรียนรู้ในหลักสูตรจักรวาลฟุตบอลเกิดขึ้นผ่าน “การเล่น” และ
เน้น “การลงมือปฏิบัติจริง” โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เป็น 3 ระดับ

จากสนามฟุตบอล สู่สนามอาชีพ

เมื่อผู้เรียนได้สำรวจครบทั้งจักรวาลฟุตบอล ความสนใจและทักษะที่ค้นพบสามารถต่อยอดไปสู่อาชีพในอุตสาหกรรมกีฬาระดับสากลได้อย่างน้อย 3 สายงานหลัก ดังนี้

1. สายงานบริหารและงานภาคสนาม

- ✓ นักฟุตบอลอาชีพ
- ✓ ผู้ฝึกสอน/โค้ชฟุตบอล
- ✓ ผู้ตัดสินและผู้ช่วยผู้ตัดสิน
- ✓ ผู้จัดการทีมฟุตบอล/ผู้อำนวยการอะคาเดมี่
- ✓ นักวิทยาศาสตร์การกีฬา/นักโภชนาการประจำทีม
- ✓ เจ้าหน้าที่กู้ชีพและปฐมพยาบาลสนาม

2. สายงานธุรกิจ การตลาด และการจัดการแข่งขัน

- ✓ ผู้จัดการการแข่งขัน
- ✓ นักการตลาดกีฬา
- ✓ ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายสปอนเซอร์/
จัดหาผู้สนับสนุน
- ✓ ผู้จัดการตราสินค้า/แบรนด์ดังสโมสร
และนักกีฬา

3. สายงานสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีกีฬา

- ✓ นักสร้างสรรค์คอนเทนต์กีฬา
- ✓ นักพากย์ฟุตบอล/ผู้บรรยายเกม
- ✓ ผู้สื่อข่าวกีฬา/คอลัมน์นิสต์ฟุตบอล
- ✓ นักวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ และเทคนิคเกม

ทำความรู้จัก 3 ตัวอย่างอาชีพของ “คนรักฟุตบอล”

อาชีพนักพากย์บอล

ชื่อวิชา “บอลติดไมค์”

เรียนรู้เนื้อหา

- ✓ วาทศิลป์และการสื่อสารเชิงโน้มน้าว
- ✓ โครงสร้างการพากย์ฟุตบอลแบบ Real-time
- ✓ เทคนิคการใช้เสียง ทั้งโทน จังหวะ และพลังเสียง
- ✓ การสร้างอัตลักษณ์ของนักพากย์
- ✓ การใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์เสียง/ไมโครโฟนภาคสนาม
- ✓ เทคนิคการเล่าเรื่อง (Storytelling)

เทียบโอนวิชา

ภาษาไทย

วัดและประเมินผล

การใช้ภาษาและวิธีการสื่อสาร
การเลือกใช้คำสั้น กระชับ เห็นภาพ
การเปรียบเทียบเชิงอุปมา และเทคนิคการเล่าเรื่อง โดยประเมินจากการลงมือปฏิบัติและผลงานตามสมรรถนะวิชาชีพ

อาชีพผู้ตัดสินและผู้ช่วยผู้ตัดสิน (Lineman)

ชื่อวิชา “พีมีไบเมย์”

เรียนรู้เนื้อหา

- ✓ กฎกติกาและกฎหมายฟุตบอลสากล รวมถึงการตีความกติกา
- ✓ บทบาทและหน้าที่ของผู้ตัดสินหลักและผู้ช่วยผู้ตัดสิน
- ✓ รูปแบบการเคลื่อนไหวที่เฉพาะตำแหน่ง เช่น การวิ่งแนวทแยง การวิ่งถอยหลัง/ด้านข้าง และการอ่านไลน์ล้ำหน้า

เทียบโอนวิชา

สุขศึกษาและพลศึกษา

วัดและประเมินผล

LAW of The Game & Fair Play
ทั้งการทดสอบความรู้กติกา FIFA และ Protocol การทดสอบสมรรถภาพทางกาย การนทหวิดและให้สัญญาณมือ รวมถึงการทดลองปฏิบัติหน้าที่ผู้ตัดสินในสถานการณ์จำลอง

พร้อมประเมินคุณลักษณะสำคัญของการเป็นผู้ตัดสิน ได้แก่ **ความซื่อสัตย์** **ความเป็นกลาง** **การตัดสินใจอย่างเด็ดขาด** และ **การควบคุมอารมณ์**

อาชีพนักจัดการแข่งขัน (Sport Organizer)

ชื่อวิชา “บอลปิง แบรดเปย์”

เรียนรู้เนื้อหา

- ✔ องค์ประกอบของการทำ **Branding** และการออกแบบ
อัตลักษณ์แบรนด์ เพื่อสร้างภาพจำ
และตัวตนที่ชัดเจนให้กับการแข่งขัน
- ✔ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการออกแบบ
และวางกลยุทธ์
การสื่อสารการตลาด 5 รูปแบบ
เพื่อทำให้คนรู้จัก สนใจ
และตัดสินใจซื้อ
- ✔ การวางแผนผ่าน
Sponsorship & Influencer
เรียนรู้ว่าแบรนด์แบบใดเหมาะสมกับ
การแข่งขัน และควรเชื่อมโยงกับ
ผู้สนับสนุนหรือ Influencer อย่างไร

เทียบโอนวิชา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วัดและประเมินผล

- ประเมินผ่านโจทย์ “การใช้เทคโนโลยี
สร้างมูลค่า” โดยให้ผู้เรียนแสดงความ
เข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจกีฬา และประยุกต์ใช้
เทคโนโลยี
- ✔ วิเคราะห์การตลาดด้วย SWOT/STP
 - ✔ ออกแบบแพ็คเกจสปอนเซอร์
 - ✔ เขียนใบเสนอโครงการ
 - ✔ นำเสนอและฝึก Pitching
เพื่อขายแนวคิดอย่างโน้มน้าวใจ

ดาวน์โหลดเอกสาร
หลักสูตรจกวาลฟุตบอล
ฉบับสมบูรณ์

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

เลขที่ 388 อาคาร เอส.พี. ชั้น 13 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

 www.eef.or.th   **EEF THAILAND**